

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Pisanište številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. sveder. — Cene oglasom 16 st. na vrsto petit; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se upravi ne opla. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefranko pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 652.941.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti).

Kabel v Hainan pretrgan.

LONDON 27. Kakor so iz Hongkonga brzobjavili »Daily Mail«, je bil pretrgan kabel (podmorski brzobjav) v Hainan. Kakor se sodi, so to storili ruski agentje.

Ruska eskadra pred zalivom Kam-Rank.

SAIGON 27. (Agence Havas.) Vse transportne ladje in tudi lazaretna ladja »Orel« so večeraj popoldne zapustile nortranje pristanišče Kam Rank, kjer so ostale le štiri nemške ladje. Ruska eskadra tvori izven zaliva velik polukrog, ki se razteza od predgorja Vareila do malih nosov polotoka Kam-rank. Torpedovke rekonoscirajo na vse strani. Zdi se, da pričakuje Roždestvenski prihoda eskadre Nebogatova. Admiral Juquieres pasiral je na križarju Descartes rusko brodovje ter se vrnil v Saigon. Transportna parnika, ki so ju nedavno Rusi uplenili, sta imela rezvito nemško zastavo.

Dogodki v Rusiji.

PETROGRAD 27. (Petrogr. brz. agent.) Mesto generalnega guvernerja v Moskvi, ki je bilo dne 13. januarja začasno odpravljeno, je za carjev ukaz zopet vzpostavljeno. Upravno policijsko vodstvo ostane pod nadzorstvom generalnega guvernerja v rokah mestnega glavarja Volkova, ki je bil imenovan meseca januarja. Generalni guvernerjem v Moskvi je imenovan general koojenštva in bivši voditelj petrograjske in moskovske policije, Kozlov.

PETROGRAD 27. Velikonočna svečanost na carskem dvoru se bo to leto vršila v Carskem Salu in ne v zimski palači. Caricavdova se po vaskrskih praznikih poda v Gždino, od tam pa odpotuje potem na Dansko.

ZDUMSKAJA VOLJA (gubernija Kaili) 27. Tukaj je bil aretovan neki žid, ki je imel pri sebi omot proglašiv. Maožica židov je skušala z revolverji in noži osvoboditi aretovance, a se jim ni posrežilo. Nekoliko židov je bilo ranjenih.

Brzobjavne vesti.

Nemška cesarska dvojica.

PALERMO 27. Nemška cesarska dvojica je danes zjutraj na jahti »Hohenzollern« odpelala v Bari.

† Jakob Krall.

DUNAJ 27. Redni profesor za staro zgodovino orientala, dr. Jakob Krall, je umrl.

Parnik zgorel.

LONDON 27. Glasom nekoga poročila »Lloydsove agencije« iz Saigona, je parnik

PODLISTEK.

189

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.-S.

Ob životu se mu je zbirala dolga balja od zlatega brokata, pravezana črnimi levi. Zlatom okovani meč mu je blestel ob boku, tu pa tam ga poteza, zlate oostroge na rdečih džimih le po redko zbadajo konja viteza. Mnogo plemičev se gnete okolo njega, ali Šišman govori le malo, slab prijatelj je latinski gramatik, a hrvaški ne umeje. Kraj njega se ziblje plaho na konju kardinal Dmitar v škrlatni obleki in kapetan Laeko Lučenac pod visokim kalpakom; pod črnim orožjem stopa korak za korakom Gorjanski z Morovićem in gospodom Koroga z Alsanom in črno-oblečenim sušcem Panteleonom

»Junevo« poponoma unčil požar. Bati se je, da je zgubilo življenje 150 kitajcev.

Namestnik princa Hohenlohe.

DUNAJ 27. Namestnik princa Hohenlohe je popolnoma okreval ter je v početku tega tedna zastupil sanstorijski Löw in so za kratek čas nastanil v palači kneza Fürstenberga. Ko se bo namestnik čutil dovolj okrepelega, si vrne na svoje mesto v Trst.

Kazenska razprava proti zakonski dvojici Klein.

DUNAJ 27. Na današnji razpravi sta najprej izjavila sodnijska psihijatra, da je Frančiška Klein zelo inteligentna in ne slaboumna; potem je branitelj dr. Ellbogen predlagal, naj se pozovejo pričje za Henrika Kleina. Kakor prva priča je bil zaslišan odvetnik dr. Aleksander Marschik, ki je izjavil glede ureditve finančnih razmerj tvrdke Pietsch & Klein ter pripomnil, da bi bila tvrdka gotovo uredila svoje finančne razmere, ako ne bi bilo prišlo do katastrofe. Na vprašanje, kak utis da sta nanj napravila obtožena, je priča izjavil, da je Klein napravil nanj utis, kakor dobrosrčen, pošten človek, ona pa kakor plemenita, odlična oseba. Kakor druga priča je bil zaslišan drug Kleinov, Ferdinand Pietsch. Pripovedal je o vseh podrobnostih, ki so že znane iz obtožnice. Na vprašanje, kaj obtožene odgovori na njegovo izjavo, je Klein odvrnil, da je priča govoril resnico; Frančiška Klein je pa rekla, da je Pietsch o nekaterih stvareh poročal neresnico. Priča je prisegel, da vzdržuje svoje izjave.

Vojvoda D'Avarna.

DUNAJ 27. Italijanski poslanik vojvoda D'Avarna je odpotoval v Benetke.

Švedski prestolonaslednik vladar.

STOKHOLM 27. Prestolonaslednik vladar je sinoči odpotoval v Kristijanije.

General Gručić

CETINJE 27. General Gručić se je v Baru ukreal na parnik, da si vrne v Beograd.

Novi ruski odposlanec.

PEKING 27. Pokotilov, eden ravnatelj ruskokitajske banke, je na mesto Lesarja imenovan ruskim odposlanecem na tukajšnjem dvoru.

Črnogorska železnica.

CETINJE 27. Komisija, obstoječa iz italijanskih in črnogorskih inženirjev, ki trsira dela za železniško progo Bar—Skadar, je na meji našletla na množico oboroženih Albancev, ki so hoteli nje dela ovirati. Vojaki, ki so komisijo spremljali, so Albance razkropili.

Angleška kraljeva dvojica na potovanju.

MARSILJA 27. Jutri popoldne dospje semkaj jahta »Victoria and Albert«. Kralj

Barbadga, poslanikom Venecije, in ostalim plemstvom. Nemirno pa je skakal v sedlu v modri obleki ban Ahacij Prodanič, plaho bližaje se sešaj temu, sedaj onemu plemiču in nasmibaje se sladko. Najzadnji so šli konjeniki Kumani na malih konjih, mračna, črna brka četa. Kalpak in jopič sta jim bila iz kožuhovine, preko rame jim je bil lok, na hrbtu so silile strele iz tula, a ob boku jim je igrala zakrivljena sablja. Tako je šel Šišman pred Mrijo.

V ravnici, kraj predmestja Ilice, kjer so se po zeleni poljani razprostirale bele vrste kraljevskega taborišča, visel je za holmeu, pokritem z ogrinjali, kraljevski šator. Na štirih pozlačenih stebrih se je dvigala široka streha odškrlatnega sukna, a nad njo je sevala velika pozlačena krona. Na stebrih so plapolale zastave, okolo stebrov so se vile rože. Pod to streho, vsprito vojske, je sedel na sedežu kralj Šišman, držeči pred seboj z obema rokama kristalno držalo kraljevskega meča. Nikogar ni bilo poleg njega razum kardinala Dmitarja in gospoda Lučenca.

Elvardi se poda v soboto v spremstvu Salisburyja v Pariz. Kraljeva pa odpluje v soboto po noči na jahti v Atene.

Novoizvoljen opat.

LINC 27. Danes se je v samostanu Kremsmünster vršila volitev opata. Izvoljen je bil opatom patronatski upravitelj o. Leander Czerny.

Švedski zbornici.

STOKHOLM 27. Obe zbornici sta danes v skupni seji s 193 proti 165 glasom dovolili 4,914.900 kron za gradnjo novih vojnih ladij. Manjšina je glasovala za dovoljenje 5.520.000 kron.

Branimo svoje morje!

V zadnjem »Trščanskem Lloyd« čitamo ta le veleskuelna izvajanja:

Danes, ko vprašanje samostalne Ograke zanima vse novinarstvo, da ne rečem: ves nabraženi svet je-li čudo, da to vprašanje jemlje v svojo sfero tudi sinjo Adrijo — naš Jadran?

In glej! Že nemški listi dele to morje na dve polovici, katerih jedno podajajo sferi velikega madjarstva, a drugo pridržujejo — sebi, kakor staro dedščino.

Seveda: lokavi Nemci in naduti Madjari so pozabili na nas Hrvate. A poleg tega so pozabili tudi na svoje zaveznike Italijane.

V svoji nebrzdani imperijalistično gospodarski pohotnosti so zasnovali Nemci — za sedaj samo na papirju — veliko »Germanijo«, kateri se imejo meje razprostrti od Severnega do Jadranskega morja, od Carigrada do Alp. Ali, da bi laglje izveli svoj politično-ekonomni načrt, poslužujejo se s prožsto prefriganostjo nepremišljenih ambicij velikomadjarstva, prepučšajo temu poslednjemu Hrvatsko in njeno morje, a pridržujejoči za se obali Istre in Dalmacije. A to je ravno tisti debelji konec. Kajti, čegar bo Istra, njega bo sredojevropejsko zaledje. Čegar pak bo Dalmacija, njega bo tudi Bosna in Heregovina, njega bo malo ne ves Balkan.

Načrt so veliki zares. Navihani so Nemci in navihani so tudi Madjari. Ti poslednji, šovinisti, s domišljajo, da so bolj zvitvi od Nemcev. Da-li se tudi ti pangermanski načrti uresničijo to bo odvisno od Hrvatov. Nemci so jaki in močni industrijalno in napredni kulturno. Je-li čudo potem, da smatrajo te svoje načrte dovršenim činom? V srce mora zaboleti vsakega Slovana, ko se le domišlja nemarnosti Hrvatov, nad katerimi ži visi Damoklejev meč. Hrvatov, ki bi se — ako bi si bili svesti svojih pravic in svojih dolžnosti, naloženih jim od vsega Slovanstva — izrgali iz svoje zapuščenosti in mrtvila. Skočili bi po izgledu pradedov, ki so zlomili meč Avarov, Frankov, Turkov in ostalih osvojevalcev. Pokazali bi grabelživcem našega Jadrana, da to

Ta dva miljenca sta stala za sedežem kralja. Kardinal je sklenil roki, ponižno gledaje v tla, Lučenac pa je oholo dvigal svojo glavo in meril z očesom kolo plemičev, ki je na vilovitih konjih obkrožilo dno holmea. Hkratu se je začela od ceste susjedgradeke trobenta in skoro je zablistalo izza ovinka poti ubijalao kopje.

— Njena svetlost gre, je šepnil kardinal, nagnivši se proti kralju.

— Dobro, je rekel Šišman, dvignivši se v isti čas pokonec.

Trobenta od kraljevega šatora je odgovorila prihajejočim. Sigismund je namignil Gorjanskemu, a ta je poletel z desetoro konjenikov kraljici nasproti.

Iz oblaka gostega prahu se je izvilo kraljičino spremstvo, četa primorskih konjenikov gospoda krškega, sami izbrani ljudje pod železno srajco, okroglim čelom, s težkim buzdovanom ob sedlu in kopjem v roki. Pod peresom jim je sijala frankopanska zvezda, a vrhu čelade se jim je tresla perjanica modre barve knezov krških. Sredi te

naše morje ni njihovo morje, ampak naše! Da na Jadranu ni nikdar gospodovala nemška beseda. Da na našem Jadranu ni nikdar plul madjarski mornar se svojimi podonavskimi čolni. Da, ako bi že morali deliti Adrijo, delili bi jo po pravu zgodovine, pravice in človečnosti. Rekl bi Italijanu: »Čuješ, prijatelj, to morje, ki je bočejo drugi oteti meni in tebi, je dovolj široko in globoko. Široko, da je razdelimo med seboj. Globoko, da v njem potopimo razmerice, v katere so nas bili nagnali naši vsobčji »prijatelji«, Nemci in Madjari.

Tužni dnevi so napočili za nas Hrvate. Ali mi, kakor Slovani, moramo verovati v bodočnost Slovanstva. A verujoči vanje, moramo tudi delati zanje!

Zaključek se glasi: Čas je, da pokazemo vsem osvojevalcem našega Jadrana z besedo in delom, da nikakor nismo voljni dopustiti da nas tuji elementi pobijejo in pogoltnjejo na pomorskem, na ekonomnem in političnem polju. To morje, ta naš Jadran, mora ostati naš. Treba zato, da žrtvujemo zanj vse svoje sile, vso svojo moč, vso svojo dušo in telo. Ker brez Jadrana ne bi bilo več Hrvatske. Brez Jadrana ne bi bilo več Hrvatov. Jadran v nehrvatskih rokah bil bi naš grob.

Uredništvo »Edinosti« dostavlja: Mutatis mutandis velja to v polni meri tudi za narod slovenski. Brez morja Adrijanskega in velikega trgovinskega emporija ob njem ne bi bilo več Slovenije. Brez tega morja ne bi bilo več Slovencev. To morje in naš Trst v ptujih rokah bi bila naš grob!

Z iste resnične besede, ki naj bi si jih dobro utisnili v pamet in srce tisti naši rojaki, ki so še vedno pripravljeni za lahkomisljeno igro z usodo Slovanstva na tržaskem ozemlju!!

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 27. aprila 1905.

V svojih izvajanjih, ki smo jih omenili večeraj, pravi »Neue Freie Presse«: »Če se potrdi vest, da se je Togo potegnil v zaliv Masampho, potem bi to pomenjalo umikanje Japoncev pred brodovjem Roždestvenskega. Kajti znano je, da je Togo že konec decembra namerjal pasirati preliv Malaka ter pluti proti Madagaskarju, da tam napade rusko brodovje. To namero pa je preprečilo zrušenje admirala Felkersama (II. eskadra) z Roždestvenskim. Obs floti sta znali na mojsterski način zakrivati svoja gibanja in zdi se, da je Togo dobil končno v osebi Roždestvenskega enakovrednega nasprotnika, kar se tiče strategije na morju.

»Neue Freie Presse« priznava tudi, da bodo Japonci res definitivni zmagovalci: še le

čete, pred katero je jahal trobentač, so nosili četorica močnih ljudi nosilnic kakor malo kočice, kateri so bila okna zastrti s svilenom zaveso, a kraj nje je jezdil na vranecu gospod Ivan, knez krški, prava podoba brata si Stjepka, le nekoliko stareji in bolj osivel. Bil je to človek kakor gora in za svoja leta jedrnat in lep, vzravnan kakor cipresa na primorskem griču. Nad surko od črnega baržuna se mu je blestela srajca od srebrne žice.

Srebrna žica je pokrivala njegova velika stegna, a nad okroglo srebrno kapo je sijala zlata zvezda. Tako je jezdil ob nosilnici kraljičini, držeči z desnico goli meč, z levico pa brzdaje nemirnega vranca na srebrni veržici. Sledil je še ropotaje obrabljen voz, na katerem sta sedela, oblečena v črno, beneška odposlanca Leonardo Dandolo in Pavle Mavročen, nekoliko blede in utrujena od težavne poti preko primorskih strani, a za njima je stopala gruča težko obloženih mežgov, ki so nosili kraljičino blago.

(Pride še.)

potem, ko zmagajo Roždestvenskega (Torej — niso še zmagovali!) Če pa bodo Japonci — piše rečeni list — premagani od Roždestvenskega, potem ne bo več nobene nevarnosti za Vladivostok in zadobi posebno ruska vojska na kopnem svobodo za operacije.

Vsestransko se torej potrja vpliv baltičkega brodograja na ves vojni položaj, kakor smo na tem mestu napovedovali v mnogih člankih.

Včeraj smo pojašnjevali, kako usodno bo vplivalo na ves položaj Japonske na bojišču v domovini, ako se Rusom posreči v izdatni meri preprečiti dovažanje glavnega živeža za Japonsko — riža. Danes pa nam je opozoriti na neko drugo veliko nevarnost, ki bi mogla usodno vplivati na izid vse kampanje na morju. Nedavno temu je že Evropa presenetila vest, da so ruski agenti potrgali eno podmorsko zvezo, valed česar da so v Tokiju zelo iritirani, ker ne morejo nič gotovega doznati o gibanju in bivanju baltičke flote. Danes prihaja zopet druga slična vest, da so namreč ruski agenti potrgali kabel (podmorsko zvezo) med mestom Hongkong in otokom Hajnan. (H ngkong je znamenito angleško trgovinsko mesto na kitajskem obrežju, otok Hajnan pa je kitajska last). S tem bi bil še v večji meri dosežen za Ruse velevažen cilj, ki je, da gibanje ruske flote ostane kolikor možno prikrito Japoncem.

Ruska oboroževanja.

Iz Spandava (blizu Berlina) javljajo, da je ruska vlada v pruskih tovarnah za patrone naročila 200 milijonov patronov.

Novo rusko brodograje.

Kakor javljajo iz Petrograda, se širi tiskaj glas, da v kratkem prično graditi novo vojno brodograje, za katero bo trebalo 750 milijonov rubljev. Največ novih vojnih ladij se bo gradilo v nemških ladjarnicah.

Ruska ofenziva v Mandžuriji.

Londonске »Times« poročajo iz Petrograda, da imajo vojne operacije, o katerih je sporočil general Linevič, nam, da zadržujejo prodiranje Japoncev proti Vladivostoku in da utegnejo Rusi stopiti tudi v ofenzivo.

Združenje ruskih eskader.

Iz Petrograda javljajo, da vlada v tamošnjih pomorskih krogih prepričanje, da sta se že združili obe ruski eskadri ter da to izid eventualne pomorske bitke za Ruse ugoden.

Sestanek Goluchowskega in Tittonija.

Avstro-ogrski minister vnanjih stvari, graf Goluchowski dospe v Benetke v soboto ob 2. uri popoldne. Še istega dne popoldne se bodo vršili razgovori med grofom Goluchowskim in Tittonijem ter avstro-ogrskim poslanikom v Rimu in italijanskim poslanikom na Dunaju. V nedeljo zjutraj obišče grof Goluchowski razstavo lepih umetnosti ter se vrne šv v nedeljo na Dunaj.

»Gazzetta di Venezia« poroča tozadevno z Dunaja: Sestanek obeh ministrov velja v prvi vrsti balkanskemu vprašanju, v katerem se zdi, da hoče sedaj avstro-ogrška diplomacija uvaževati interese Italije v toliko, v kolikor jej pripadajo, primerno položaju nje vlasti. K tej pozici, toda opravičeni obzirnosti od strani zaveznice je pripomogel poraz Rusije v Mandžuriji. »Gazzetta di Venezia« opaža dalje k temu: Odkar je Italija pokazala, da hoče imeti svojo besedo tudi v balkanskem vprašanju, je sporazumljenje z Avstro-Ogrsko postalo neizogibno. Kakor zaveznici sta obe državi dolžni, da sta si ena nasproti drugi zvesti. Italija mora s politično modrostjo popraviti, kar je zamudila in to je tem boljše, ker morajo na Dunaju znati, da bi Italija izvršila na sebi samomor, ako bi popustila svoje interese v Adrijskem morju. Takega samomora pa Italija ne more izvršiti.

Čudno se suče svet v italijanskih glavah, v katerih menda ni mesta za logično mišljenje. Če hoče Italija na vsaki način čuvati svoje aspiracije na Adrijsko morje, in če bo hotela tudi Avstrijo — in to mora hoteti, ako ne če abdicirati od svojega velevlastnega položaja, ako ne če biti degradirana v vlast druge ali tretje vrste — potem nam pravi najjednosavnejša logika, da se tu italijanski in avstrijski interesi neizprosno križajo. In ista logika nam pravi nadalje, da to križanje interesov ne more biti moment — kakor bi hotela trditi »Gazzetta di Venezia« — ki sli obe državi v zavezništvo, marveč je moment, ki ju sili v kolizijo in ju razdvaja. Saj pri poznavao to tudi nekateri dunajski listi, ki

so sicer — radi svojega sovražstva proti Slovanom — večni priporočevalci zavezništva med Avstrijo in Italijo. List »Zeit« pripoznava n. pr., da se že par let sem množe nesporazumljenja in navskrižja med obema državama. Jako interesantno in za nspetost med obema državama začetno je naglašanje v listu »Zeit«, da do sestanka v Benetkah niti ne bi bilo moglo priti, ako ne bi bil posegel posredovalno vmes nemški cesar Viljem. Ta moment torej ni značilen le za naše razmerje do Italije, ampak tudi do Berlina. Tu se namreč povdarja sicer že staro dejstvo, da je krmilo avstrijske vnašje politike prav za prav v berlinskih rokah. Tu bodi omejeno mimogredé, da rečeni list beleži govoro, da se na sestanku v Benetkah utegne rešiti tudi vprašanje povrnitve obiska od strani cesarja Frana Josipa I. italijanskemu kralju.

Klasična, to je stara, vedno ita se nam kaže glasovita »Neue Freie Presse« v svojem komentiranju sestanka v Benetkah. Prava slika nemške nadutosti in neznosljivosti in megalomanije. Po svoji stari navadi in tradiciji in v smislu svojega strupenega sovražstva proti Slovanom, nam zopet tudi v tem komentiranju slika paralelo med italijansko in nemško kulturo ter zahteva že v imenu te namišljene jednakoveljavnosti obeh kultur popolno sporazumljenje med Italijo in Avstro-Ogrsko. Pravi namreč porogljivo in žaljivo, da je že res, da se Nemci boré proti tistim malim narodom, ki so sesali na prah nemške kulture, ki pa zdaj z uporno pestjo bijejo po prah, ki so jih radila. Toda Nemci pripoznavajo radi, da so Italijani na isti višini kulture, kakor Nemci in da se zbog tega ta dva naroda lahko sporazumeta. Tej impertinenci na škodo slovanskih narodov je postavila »Neue Freie Presse« primerno krono z izrekom: »Zato ni grofa Goluchowskega in Tittonija v tem momentu smatrati le zastopnikoma dveh zveznih držav, ampak tudi dveh starih plemenitih in zvezanih kultur, katerih vzajemnost objema stoletja«.

Mi smo v zadregi in ne vemo, ali naj v tej insinuaiji vidimo brezmejno perfidijo in nasilje na reelnih potrebah države, kakor izhajajo iste iz nje faktične sestave, ali pa naj vidimo v tem dokaz, da se Nemci nahajajo sedaj v patološnem, bolnem duševnem stanju, da so zblazneli in da so v tej blaznosti popolnoma izgubili vid za reelne obstoječe odnose. Nemci sestavljajo komaj tretjino prebivalstva Ceslajtanije, a komaj četrtino prebivalstva skupne monarhije. Kako naj vspricho tega dejstva kvalifikujemo za htevo, da naj minister za unanje stvari in sproti drugim državam zastopa le njih, Nemece, manjšino?! To je za večino, za Slovane, provokacija, insult, ki priča, da so sedanjí Nemci destruktiven element, element razsula v državi. Kajti tega ne bo menda nikdo pričakoval, da bi se večina prebivalstva navduševala za unanje politik, ki to večino popolnoma eliminira iz vsakega vpliva in moči, in ki zahteva še vrhu tega, da se tudi v notranji politiki ta večina davi in duši. Žal le, da je v unanji politiki Avstrije res vsprejet princip, ki ga tu zastopa »N. Fr. Presse« in po katerem se bodo bržkone zopet iz slovanke kože in pa slovanskih hrbitih rezale krpe in cunje, s katerimi zakrpajo zopet za silo tisto zaveso, ki naj za nekoliko časa še skriva resnico, da navskrižja interesov med Italijo in Avstrijo — trajajo dalje.

Neprijetni čutili moramo torej, izlasti mi Slovani na jugu, pričakovati sestanka na jugu, in pripravljene moramo biti, da bomo morali tudi to pot — kakor vsikdar do sedaj — mi plačevati račun potovanja Goluchowskega v Benetke.

Toda to bodi zabeleženo: kar sejejo sedaj avstrijski državniiki, žéa bo svoj čas avstrijska država. Ti avstrijski državniiki bodo krivi, če se v avstrijskih nemških narodih ukorenini prepričanje, da njihovi interesi in volja oficijelne države niso v soglasju, ampak da se jim pota križajo.

Novi kardinali.

Iz Rima poročajo, da bodo v konzistoriju, ki se bo vršil meseca junija, baje imenovani za kardinale mons. Da Azevedo, sedanji pa-pežev majordom, mons. Scalabrini, škof v Piscienni, mons. Lualdi, nadškof v Palermu, dr. Frančišek Doppelbauer, škof v Linciu in mons. Braga, škof v Petropoliu v Braziliji.

Škof Braga bo sploh prvi kardinal v Braziliji. (Po tem takem ni bila resnična vest, da je med kandidati tudi ogrski nadškof Samassa. Pa bi bila ta kandidatura res čudna vspricho dejstva, da se je nadškof Samassa demonstrativno udeležil pogreba pokojnega Ludovika Košuta, ki ni bil le revolucionarec in smrten sovražnik dinastije Habsburgov, ampak tudi — Kalvin. Gori rečeno dejstvo, da se je nadškof Samassa demonstrativno udeležil pogreba moža, ki ga moremo smatrati motorjem vsemu dosedanjemu, narodnostim na Ogrskem ubijajočemu besnenju madjarskega šovinizma, to dejstvo povdarjamo danes še posebno v podkrepljenje tega, kar smo rekli včeraj na račun nadškofa Samasse in madjarskih »katalikov« v takozvani ogrski »ljudski« stranki.)

Drobne politične vesti.

Dogodki v Rusiji. Iz Varšave poročajo, da je viši varšavski policijski načelnik Nolken odpuščen iz službe, ker se mora radi zdravstvenih ozirav podati v kako inozemsko zdravilišče. Njegov namestnik postane baje dosedanji policijski načelnik v Vilni, Mayer.

Nov nizozemski red. Nizozemska kraljica Viljemina je ustanovila nov red imenom »Huisorden van Oranje« (Hišni red Oranjski). Red ima pet razredov, istotako je združena žajim podelitev raznih kolajna.

Turški sultan. O stanju sultana Abdul Hamida II. so se v zadnjem času razširjala razna neugodna poročila. Temu nasproti konstatira carigradska »Agence de Constantinople«, da je sultan popolnoma zdrav ter da je minolega petka vsprejel v avdijenci apostolskega delegata, mons. Taccaja.

Otok Kreta. Z Dunaja poročajo, da se v tamošnjih vladnih krogih smatra položaj na Kreti veleresnim. Sodi se, da se bodo Krečani uprli sklepom štirih garancijskih velevlasti, ki jih je priobčil princ Julij. Štiri velesile menijo, da za sedaj zadostuje 4000 mož mednarodnih čet, da bodo strahovali ustaše ter da ne bo treba odposlati na otok novih čet. Sploh so rečene velevlasti odločile, da ne odjenjajo, ker se bo, da bi se gibanje za neodvisnost utegnulo razširiti ne le na Bolgarijo, ampak tudi na druge pokrajine evropske Turčije.

Skupščina dalmatinskih hrvatskih poslancev se je vršila v sredo v Spljetu. Skupščinarji so sklenili osnovati v deželnem zboru istrskem skupen klub pod imenom »Hrvatski klub«, in boriti se za združenje Dalmacije s Hrvatsko. Konečno so se izjavili za slogo s Srbi.

Sestanek kralja Edvarda in Delcasséja. List »Echo de Paris« poroča, da se angleški kralj Edvard vrne na Angleško preko Londona ter da se v Parizu sestane z ministrom unanjih stvari Delcassé-jem.

Pogajanja med Čebi in Nemci. Z Dunaja poročajo, da so se pričela pogajanja radi spravnih reform, ki naj bi jih sklenil češki deželni zbor. Dospel je na Dunaj tudi češki deželni maršal knez Lobkovic in več čeških poslancev.

Romunska kraljeva dvojica. Iz Opatije pišejo, da se tam razširja glas, da pride kmalo tjakaj romunska kraljica Elizabeta. Pozneje da pride tjakaj tudi kralj Karol.

Domače vesti.

Preko groba celó nas proganjajo naši narodni sovražniki. Niti ob grobu jim ne mineva njihova strast. Še potem, ko je že položen v sveži grob, mu ne morejo odpustiti groznega zločina, ki ga je imel na vesti, zločina, da se je — porodil iz slovenske matere. Še notri v grob ga zadelve maščevanje narodne brutalitete. To maščevanje sestoji v tem, da niti zadnjega pozdrava mu ne morejo in ne smejo poslati v grob zbrani žalujoči...

Te dni je umrl v Mariboru odlični učitelj, Fran Breznik. Da si še v mladostni dobi — bilo mu je komaj 33 let — užival je velik ugled po vsem okraju. Bil je pač mož. Zato pa se je tudi pogreba udeležilo nad 100 učiteljev iz okolice mariborske, iz mesta in iz sosednjih okrajev, potem mnogo duhovnikov, profesorjev, c. k. učiteljišče korporativno in mnogo občinstva.

Na lep, dostojanstven način so slavili spomin pokojnikov do — groba. Tu pa... nu, najbolje bo, če ponatisemo tu notico, ki jo prináša zadnji »Učiteljski Tovariš« in ki se glasi: »Na pogrebu g. Frana Breznika je hotelo zbrano učitelstvo s čitalniškimi

pevci peti drugo pesem; prvo so peli učiteljišniki in seveda — nemško. To (slovensko petje) pa je neki gospod na prav surov in rovtarski način prepovedal. Vse tamkaj zbrano učitelstvo protestuje na tem mestu proti takemu postopanju in naj bi bil dotični gospod sam naučni minister«.

Nam ni toliko do tega, da bi poznali osebo in dozali ime dotičnega suroveža, ki je na grobu g. učitelja Breznika ali kazal svojo nemško nacionalno politiko, ali pa se kazal samega sebe kakor suženjsko poslušno orodje glasovitega vladnega zistema v naši državi, tistega zistema, ki hoče, da Slovenec mora še notri v grobu občutiti moč njegovega sovražstva...

Maribor je menda v Avstriji in naš Trst tudi. Tu in tam pokajo nam Slovencem kosti pod težo istega zistema. Ko čitamo to sporočilo o pogrebu pokojnega Breznika v Mariboru, se nam zdi, kakor da čitamo kako povest iz resničnega življenja — tržaškega. Dejstvo, da tudi nam v Trstu ne dovoljujejo, da bi v svojem jeziku vršili čine pijetete in izkazovali zadnjo ljubav milim pokojnikom — to je žalostno domače poglavje, ki se noče zaključiti, marveč se obogatuje po vedno novih prispevkih...!

V »Učiteljskem Tovarišu« protestujejo. O ti ljubi Bog, koliko časa protestujemo že mi tar zahtevamo, da naj se — evropejzira vsaj v toliko, da ne bodo tudi mrtvi na pokopališču trpeli pod njega težo! Nič ne pomaga. Pretrdni so njega posvetni in cerkveni stabri, da bi mogli kaj opraviti proti njemu s protesti. Treba bo že misliti na drugačna sredstva.

Bedaki se šaljijo! Iz delavskih krogov nam pišejo: Pred par dnevi je nekdo tožil na tem mestu, da smo Tržačani na slabem glasu pred ostalim svetom in to vsled tatinske druhali, ki vrši po našem mestu svoje tatinske in roparske rokodestvo. Dotičnik je tudi omenil konkretnega slučaja, v katerem bi lahko koristil javni varnosti, da ni imel strahu pred lahonskim novilstvom, katero drži roko lopovom s tem, da sramoti, ali vsaj smeši slehernega, ki bi kaj vkrenil v pogledu javne varnosti.

Kakor ste obširno poročali tudi vi, se je v minolem tednu posrečilo neki tatinski druhali, da je v »imenu zakona« okradla neko mestno gospo. Redarstvo je storilo vse možno, da najde te lopove. Neki redar je dal n. pr. aretirati četorico oseb, ker je padal nanje sum; ki pa so bile izpuščene takoj, ko se je dokazalo, da so dotičniki nedolžni. Mi vemo, da je tak slučaj skrajno neprijeten njim, ki jih je zadel in tudi njim, ki so izvršili aretacijo, toda, ako pomislimo, da je slučaj, izigran po omenjenih lopovih, varnost grozen — moramo imeti v eventualnimi pogreškami redarstvene oblasti v takih slučajih vsaj nekoliko potrpljenja.

Tako mislim jaz, ki pa nisem nikak zaščitnik redarstvenih organov. Tako pa ne mislijo Židje na Goldonijevem trgu, ker, ko bi mislili pošteno, bi ne bili napisali cele litanije z namenom, da osmešijo redarstveno oblast in v prvi vrsti onega redarja, ki je v svoji službeni gorečnosti aretiral nedolžne osumljence. Na tak način ne bomo nikdar imeli vestnega redarstva, ker se bo sleherni redar varoval pred eventualnimi zasramovanji. Ako ste pšteni in vam je ležeče na iziščenju tatinskih zalog, morate opustiti mržnjo do redarjev, tudi če so ti slučajno — avstrijski! Ker ti so ravno taki reveži, kakor bi bili reveži po vas toliko zaželjeni — karabinjeri! Mesto torej da zasramujete onega, ki je — recimo nehote — nekaj zagrešil, a je to storil z dobrim namenom, da bi koristil javni varnosti in s tem vsemu prebivalstvu — mesto da delate to: dajte, predlagajte, naj bo odlikovan oni redar, ki je te dni po strehah, torej v smrtni nevarnosti, lovil lopove!

Moje mnenje je, da tak mož zaslužuje odlikovanje od strani svojih višjih in od strani meščanstva. Odlikovaje zaslužuje tudi marsikdo drugi, a mesto tega dobiva — zaničevanje! Je li možno, da bomo imeli dobro redarstvo, ako isto prejema zaničevanja, preziranja in zasramovanja tudi v slučajih, ko je delovanje istega zaslužno za vse prebivalstvo!!

F. K.

Kronska vrednost. Iz trgovskih krogov smo prejeli: Te dni ste pisali v »Edinosti« o »kroni in goldinarju«. Dovolite mi odkritosrčno pripombo! Saj je menda vsakomur dano na svobodo, da misli, kar hoče! Jaz sem bil vedno nasprotnik tej kronski

M. SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2
(Vogal ul. Torrente.)

Pomlad! Poletje!

Zaloga oblek in površnikov
za gospode, dečke in otroke, velik izbor platnene obleke in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in modra obleka za delavce.

Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se izvrše točno in hitro po zelo nizkih cenah.

Na deželo vzorci brezplačno in franko.

PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Karlo Marcuzzi
v ulici Vincenzo Bellini št. 13.

DELAVNICA kirurških priprav.
Ortopedični aparati. — Predmeti za bolnike.

Naznanilo.

Podpisani javljam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril odnosno prevzel na **PROSEKU**

mirodilnico
gospoda **FUKA**

Skrbel bom, da bo ta moja filijalka vedno preskrbljena z vsem v to stroko spadajočim blagom. Za obilno podporo se priporoča

JOSIP ZIGON
mirodilničar v TRSTU — ulica Caserma.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v

prodajalnico
izgotovljenih oblek
I. FARCHI Barriera vecchia 5
kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
TRST - ul. Belvedere 32 - T ST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novi. Fuštanj velen od 27 novč. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kotenina bela in siva. Maje, slaji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, pogovico, čipke in zmet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Ivan Gustinčič
ul. Sette Fontane št. 46 (vogal ul. Vittorio di Peltre).

Trgovina s špecerijskim in kolonij. blagom
zaloga moke, otrobov, kakor tudi najfinjših testenin domačega in tujega izdelka.

Zaloga
izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

pive
v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi

kvasa
iz tovarne **Bratov Reininghaus** Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga **Mattonijeve Giesshübler** vedno sveže kisle vode po zmernih cenah pri

ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti šte. 10.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril na

Opčinah

Restavrant Hacker

opremljen po zahtevah, preskrbljen s slovečimi vini in najboljšim kraškim teranom.

Vodstvo poverjeno je g. **Angelju Palma**, bivšemu voditelju „Grand Restavrant Hacker“ tako, da slavno občinstvo dobi tudi na Opčinah vso tisto udobnost, katero sme danes zahtevati.

Uverjen, da ga bo ugledno meščanstvo podpiralo kakor do sedaj, beleži udani

EMIL HACKER.

Odlikovana v Rimu s zlato kolajno in zaslužnim križcem —

Odlikovana tovarna

za čopiče in ščetke

Odlikovana na Dunaju s zlato kolajno in častno diplomom —

IVAN ANGELI
ulica Vincenzo Bellini (nasproti cerkve sv. Antona novega).

Edini specialist za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.

Pleteni naslanjači francoškega sestava in nedosežne kakovosti.

Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka. Čuvati se je dobro, da se ne zamenja moja trdka s konkurenti jednakega imena.

Velikanski izbor

izgotovljenih moških oblek

od K 20 — do 50 —, specialiteta črne od K 30 — do 50 — Kostumi od platna ali sukna za otroke od K 3 — do 7 —. Velik izbor hlač od K 4 — do 15 —, delavskih hlač po 2 40.

Posebnost: delavske hlače iz tako zvane hudičeve kože K 4 —. Srajce bele ali od satena, kretona, spodnje srajce itd. itd.

Cene brez konkurence.

TRST, ulica Arcata št. 9 (vogal ulice Sapone).

Narodni kolek je
vdbiti pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Najboljše STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE
so naše stiskalnice „ERGOLE“
najnovejšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zagajeno najboljšo delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.
Najboljše avtomatično patentovane tlatne brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.

„Syphonia“ plugi, stroji, za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje. Plugi za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenjskih in miralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za žlta, čistilnice, rešetnice. — Slamoreznica, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovejšega izbornega uredničenega, najbolj pripoznanega in odlik. sestava.

PH. MAYFARTH & Co.
tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSE št. 71.
Odlikovani v vseh državah sveta z nad 530 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.
Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, c. kr. priv. Lloyd. orož, c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Polju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljše voščilo (biks) **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebnički
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Novo prodajalnico jestvin, založeno z blagom prve vrste kakor kava, sladkor, olje, milo, belo in turško moko, otrobe itd. itd. priporoča **Andrej Šuc**
Trst, ul. Media 56 (zraven ul. Rosselli) Trst

Prodajalnica rokovic in kravat
A. HUBMANN
Corso 19 — Ustanovlj. 1865 — Corso 19

rokovice glave I, 2 gumba gl. 1, 3 gumbi gl. 1, 20 od kože Dante za prati 3 gumbi 1, 20
rokovice z imit. rane kože, 3 gumbi 0,50
rokovice od škodske niti, 3 gumbi nč. 40 in 50
rokovice perforirane, kineške, 3 gumbi nč. 40 in 50
Polovične rokovice od svilnatoga bombaža — novost. — Milo „kok“ 8 nč. grški in grški prah za obraz 10 in 15 nč.
Kravate zadnje novosti.

Rokovice se opere v 24. urah.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birno. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Prirejevalcem šolskih in drugih slavnosti na znanje!

Prva izvirna slovenska spovolgra
„Letni časi“
je v tisku in zagleda kmalu luč sveta.

Leon Fano TRST
ulica Nuova 42
zlatar in draguljar
prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema poprave po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstvu.

Zaloga
pristnih dalmatinskih vin
lastnega pridelka kakor tudi
oljkega olja.
Prodaja na debelo in drobno.
Franko na dom olje od 5 litrov in vino v sodčeh.

Peter G. Bervaldi
ulica Gelsi št. 1
TRST

Drogerija
GUSTAV MARCO
ulica Giulia št. 20.
Droge, barve, pokostj, petrolej, čepiči, ščetke, mila, parfumi itd. itd.
Zaloga šip in steklenin.

Nad 40-leten vseh.

Najstarejša medicinska specialiteta naše pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI
(od ogolunjene sladke skorje)
Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikovane z kolajnami in diplomami na prvih mejnarnodnih razstavah.

Počasčene se zaupanjem odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: grlobolu, kašlju, hripavosti, upadanju glasu, kataru.

Zamorejo jih uživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobè čist in svež glas.

NB. Pazite na poštene ponarejanja ter zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

V skatlicah: v lekarni „Prendini v Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravic do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694 46 K, izplačane odškodnine: 78.324.623 17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v **Gospodskih ulicah 12**

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokristne namene.